

[Ministeren for kulturelle anliggender]

tilmed befinder sig i det livsafsnit, hvor forventningerne til resten af livet præges afgørende, nemlig børnene og de unge, gælder fædrenes visdom ikke uantastet. Her passer det kun sjældent, at hvad der er sparet, det er tjent. Ofte gælder det modsatte synspunkt: hvad der spares blindt i dag, koster tifold mere i de kommende tiår økonomisk og politisk. Hvad der gives ud målrettet i dag, kommer tifold igen som bidrag til problemernes løsning i de kommende år både økonomisk, politisk og menneskeligt.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg vil i det følgende dels redegøre for nogle af de initiativer og overvejelser, der allerede er i gang i socialministeriet, dels pege på et par af de problemstillinger, jeg mener det er nødvendigt at overveje særligt.

1979 var børneår, og dets største fortjeneste lå i, at opmærksomheden omkring børns vilkår blev øget. Et sådant år forandrer selvsagt ikke børns vilkår, men det kan være med til at give os voksne et mere realistisk forhold til, hvordan børn har det. Om kort tid kommer der en rapport, der giver en samlet oversigt over aktiviteterne i børneåret. Jeg tror, den vil vise, at der på det lokale plan er sket ganske meget, selv om det selvfølgelig har været forskelligt fra kommune til kommune.

Jeg vil dernæst omtale nogle af de foranstaltninger på det sociale område for børn og unge, som kommuner og amtskommuner har ansvar for.

For kort tid siden forelå socialstyrelsens redegørelse for udbygningsplanerne for 1980-85, der bl. a. giver et indtryk af, hvorledes kommunerne og amtskommunerne i de kommende 5 år vil udbygge institutionsområdet for børn og udvide dag- og døgnplejen. Hovedindtrykket er, at man i hele landet fortsat vil udbygge antallet af daginstitutioner og derved udvide antallet af pladser. Det drejer sig i perioden 1980-85 om ca. 36.700 flere pladser eller en stigning på 20 pct. Hertil kommer en planlagt mindre stigning på dagplejeområdet, 3 pct., eller i alt 1.600 flere pladser. Kommunerne agter altså uanset de økonomiske vanskeligheder at gøre en kraftanstrengelse for at nedbringe de alt for store ventelister.

Det fremgår endelig af udbygningsplanerne for 1980-85, at kommunerne i de kommende 5 år fortsat ønsker at opprioritere døgnplejen i forhold til anvendelsen af institutioner. Mens der i dag er flest børn og unge inden for dette område anbragt på institutioner, vil dette forhold ændre sig om få år - en udvikling, som jeg finder positiv.

Men vi har jo også børn og unge, der ikke kan klare sig uden en ekstra hjælp. Det gælder børnene inden for det, vi med et samlet udtryk i dag kalder særforsorgen. Særforsorgens udlægning, som pr. 1. januar 1980 er gennemført, er godt nok i sin natur en administrativ reform, hvorefter ansvaret for en række foranstaltninger overflyttes fra staten til amtskommuner og kommuner. Når de handicappede nu skal betjenes af samme myndigheder og gives samme tilbud som andre borgere, er jeg overbevist om, at det også vil give dem en større mulighed for at komme nærmere, hvad vi kunne kalde en normal tilværelse.

For børn vil dette betyde at bo hjemme hos forældrene og, når der er behov for det, at modtage tilbud om f. eks. en daginstitution. For børn og unge betyder det også at gå i skole, og selv om næsten alle handicappede børn og unge efterhånden har fået et skoletilbud, er det først nu, at de hører under folkeskoleloven, og at folkeskolen får pligt til at undervise 100 pct. af børnene.

På trods af de økonomiske krisetider er det altså målsætningen at forbedre forholdene for denne gruppe af børn og unge, og jeg tror, det er vigtigt at fastslå, at der er skabt sikkerhed for, at der ikke ved udlægningen sker forringelser, heller ikke for handicappede børn og unge og heller ikke som følge af økonomiske krisetider. Gennem særforsorgens udbygningsplaner, de såkaldte § 7-planer, er der skabt en bund under omfanget og standarden af tilbuddene. Dette betyder naturligvis ikke, at planerne fastlåser forsorgsudviklingen, eller at der ikke kan ske forbedringer, men derimod, at der er etableret et sikkerhedsnet under udviklingen i overgangsperioden.

For de handicappede børn og unge har regeringen således en klar målsætning om ikke alene at sikre disse bedst muligt, men også i videst muligt omfang at forbedre forholdene.